

Ciberdelinqüència i cibervictimització

Josep M. Tamarit Sumalla

Catedràtic de Dret penal

Director del Programa de Criminologia (UOC)

Data de publicació: juny de 2016

En aquest volum de caràcter monogràfic s'han recollit diversos treballs que tracten aspectes relacionats amb la ciberdelinqüència i la cibervictimització. És un fet ja prou reconegut que l'evolució cap a la societat de la informació ha suposat una transformació profunda de les relacions socials i un dels efectes d'aquest procés ha estat la transformació de la delinqüència. Un bon exemple és l'evolució de la delinqüència juvenil, que ha estat sempre un fenomen particularment estudiat per part de la criminologia i que pot funcionar com un punt d'observació de les tendències, d'anticipació del futur i d'experimentació de noves formes de justícia i de tractament de la criminalitat.

Les dades oficials mostren un descens constant i rellevant de la delinqüència juvenil des dels darrers anys del segle xx en molts països occidentals. En el cas d'Espanya, aquesta tendència és especialment acusada. No és només una qüestió imputable als canvis demogràfics i a l'envelliment de la població, tal com mostra el decrement en la taxa per habitant. Paral·lelament emergeix el fenomen de la ciberdelinqüència i la cibervictimització, amb estudis, que publiquem aquí, que revelen que gairebé el 50% de les persones entre 12 i 17 anys estarien involucrats com a autors i/o com a víctimes en aquesta mena

de comportaments. El que està passant, per tant, és que ha canviat l'espai i el context dels fenòmens delictius i s'han modificat les oportunitats. Ha disminuït sobretot la delinqüència patrimonial convencional, la que es produïa al carrer. Ha canviat el «lloc» on els joves es relacionen i la manera com ho fan, els objectes que els resulten atractius i el que ells viuen com les seves necessitats. Els estudis sobre ciberdelinqüència i cibervictimització en la població juvenil i adolescent han estat, per tant, una prioritat a l'hora de pensar quina aportació podem fer amb aquest número monogràfic, sense oblidar aspectes on emergeixen nous riscos i noves sensibilitats socials que es desenvolupen alhora que creix la penetració social de les TIC, com succeeix en els delictes d'odi.

Estudiar alhora o paral·lelament la delinqüència i la victimització ens permet copsar les complexitats, les paradoxes i la multidimensionalitat dels fenòmens que volem conèixer. En les interaccions humanes en un entorn virtual apareixen sovint difuminades les categories estàtiques de víctima i victimari i moltes creences i concepcions que dominen els discursos amb més prestigi social no serveixen per a comprendre les motivacions i els riscos que determinen la dinàmica de la victimit-

zació. La recerca sobre aquesta problemàtica ens ha de permetre també esbrinar si el món *online* funciona com una rèplica del món *offline* o si té les pròpies lleis i, per tant, cal inventar solucions noves. Per això és necessari conèixer si hi ha algunes singularitats pel que fa als factors de

risc, les oportunitats o la motivació per a assetjar o per a cometre ciberdelictes. La recerca sobre delinqüència i TIC ha crescut en els darrers temps, com ho mostren els treballs que aquí presentem, i ho ha de seguir fent per a poder respondre a aquests reptes.

Citació recomanada

TAMARIT SUMALLA, Josep M. (2016). «Presentació». A: «Ciberdelinqüència i victimització» [revista en línia]. *IDP. Revista d'Internet, Dret i Política*. Núm. 22, pàgs. 30-31. UOC. [Data de consulta: dd/mm/aa].

<<http://journals.uoc.edu/index.php/idp/article/view/n22-tamarit/n22-tamarit-pdf-ca>>

<<http://dx.doi.org/10.7238/idp.v0i22.2991>>

Els textos publicats en aquesta revista estan subjectes -llevat que s'indiqui el contrari- a una llicència de Reconeixement-Sense obres derivades 3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que citeu l'autor, la revista i la institució que els publica (*IDP. Revista d'Internet, Dret i Política*; UOC); no en feu obres derivades. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nd/3.0/es/deed.ca>.

Sobre l'autor

Josep M. Tamarit Sumalla
jtamarit@uoc.edu

Catedràtic de Dret penal
Director del Programa de Criminologia (UOC)

<<http://www.uoc.edu/webs/jtamarit/CA/curriculum/index.html>>

UOC
Av. Carl Friedrich Gauss, 5
08860 Castelldefels